

Annettu Helsingissä 10. päivänä tammikuuta 1964

Tavaramerkkilaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleisiä määräyksiä.

1§

Tämän lain mukaisella rekisteröinnillä elinkeinonharjoittaja saa yksinoikeuden tavaramerkkiin erityiseksi tunnusmerkiksi hänen myytäviksi tarjoamiensa tai muutoin elinkeinotoiminnassaan liikkeeseen laskemiensa tavarain erottamiseksi toisten tavaroista.

Tavaramerkkinä voi olla kuvio, yksi tai useampi sana, kirjaimia tai numeroita taikka tavaran tai sen päällyksen erikoislaatuinen asu.

Mitä tässä laissa sanotaan tavaroista, on vastaavasti voimassa elinkeinon- tai ammatinharjoittajan tarjoamista palveluksista.

2§

Elinkeinonharjoittajalla on rekisteröinnittäkin yksinoikeus tavaramerkkiin, kun merkki on tullut vakiintuneeksi.

Vakiinnuttamisella saa hän yksinoikeuden myös iskulauseeseen, jota käytetään erityisenä tavaran tunnusmerkkinä hänen elinkeinotoiminnassaan. Tällaista tunnusmerkkiä ei voida merkitä tavaramerkkirekisteriin.

Tunnusmerkki katsotaan vakiintuneeksi, jos se tässä maassa on asianomaisissa elinkeino- tai kuluttajapiireissä yleisesti tunnettu haltijan tavaroiden erityisenä merkkinä.

3§

Jokainen saa elinkeinotoiminnassa käyttää sukunimeään taikka toiminimeään tai sen olennaista osaa tavaroittensa tunnusmerkkinä, jollei niiden käyttö ole omiaan aiheuttamaan sekaannusvaaraa toiselle jo suojattuun tavaramerkkiin tai sellaiseen nimeen tai toiminimeen verraten, jota toinen jo oikeutetusti käyttää elinkeinotoiminnassaan.

Toisen nimeä tai toiminimeä älköön otettako tavaramerkkiin. Sama olkoon laki toiminimen olennaisesta osasta sekä toisen tässä maassa vakiinnuttamasta toiminimen lyhennyksestä tai liikkeennimityksestä, mikäli muuta ei ole katsottava johtuvan siitä, että sanotulta toiminimen osalta puuttuu erottamiskyky tai että kysymys on eri elinkeinoaloista tai eri tavaralajeista.

4§

Tämän lain 1—3 §:n mukainen oikeus tavaran tunnusmerkkiin sisältää sen, että elinkeinotoiminnassa kukaan muu kuin merkin haltija ei saa tavaroittensa tunnuksena käyttää siihen sekoitettavissa olevaa merkkiä tavarassa tai sen päällyksessä, mainonnassa tai liikeasiakirjassa tai muulla tavalla, siihen luettuna myös suullinen käyttäminen. Mitä tässä on sanottu, on voimassa riippumatta siitä, lasketaanko tavara tai aiotaanko se laskea liikkeeseen tässä maassa vai ulkomailla vai tuodaanko se maahan elinkeinotoiminnassa käytettäväksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuksi luvattomaksi käyttämiseksi katsotaan muun muassa se, että joku laskiessaan liikkeeseen varaosia, lisätarvikkeita tai muuta sellaista, mikä soveltuu toisen tavaraan, viittaa tämän tunnusmerkkiin tavalla, joka on omiaan aikaansaamaan vaikutelman, että liikkeeseen laskettu tavara on lähtöisin tunnusmerkin haltijalta tai että tämä on suostunut tunnusmerkin käyttämiseen.

Jos tavara on laskettu liikkeeseen käyttämällä tiettyä tunnusmerkkiä ja jos sen jälkeen muu kuin merkin haltija on tehnyt tavaraan olennaisia muutoksia muokkaamalla, korjaamalla tai muulla siihen verrattavalla tavalla, älköön myöskään, kun tavaraa uudelleen ryhdytään laskemaan liikkeeseen tässä maassa, tunnusmerkkiä käytettävä, ellei muutosta selvästi ilmoiteta tai ellei se muuten selvästi ilmene.

5§

Yksinoikeus tavaran tunnusmerkkiin ei käsitä sellaista merkin osaa, joka pääasiallisesti tarkoittaa tavaran tai sen päällyksen käyttökelpoisuuden lisäämistä tai muutoin sellaisen tehtävän täyttämistä, joka ei ole ominaista tunnusmerkille.

6§

Mikäli 3 §:n 2 momentista ai muuta johdu, tunnusmerkkien katsotaan tämän lain mukaan olevan toisiinsa sekoitettavissa vain, jos ne tarkoittavat samoja tai samankaltaisia tavaralajeja.

Kuitenkin voidaan myös muutoin merkkien sekoitettavuuteen poikkeuksellisesti vedota:

a) tunnusmerkin hyväksi, joka on erittäin tehokkaasti vakiinnutettu ja on tässä maassa tunnettu laajan yleisön keskuudessa, mikäli tähän katsoen toisen samankaltaisen tunnusmerkin käyttäminen tietäisi ensiksi mainitun merkin maineen ja arvon epäoikeudenmukaista hyväksikäyttöä; tai

b) tunnusmerkin hyväksi, joka on vakiintunut, milloin kysymyksessä olevien tavaroiden erityiseen laatuun nähden toisen samankaltaisen tunnusmerkin käyttäminen ilmeisesti vähentäisi ensiksi mainitun mainetta ja arvoa.

Tämän pykälän 2 momentin säännöstä on sovellettava vastaavasti, kun kysymys on 3 §:n 2 momentissa tarkoitettusta toiminimen osasta tai lyhennyksestä tai liikkeennimityksestä.

7§

Jos useat 1 tai 2 §:n nojalla vaativat yksinoikeutta tavaran tunnusmerkkeihin, jotka ovat toisiinsa sekoitettavissa, on etusija sillä, joka voi vedota aikaisimpaan oikeusperusteeseen, mikäli muuta ei johdu siitä, mitä jäljempänä 8 tai 9 §:ssä säädetään.

8§

Vaikka rekisteröity tavaramerkki, jota on laajahkosti käytetty, on sekoitettavissa aikaisempaan vakiintuneeseen merkkiin, jota ei ole rekisteröity, älköön myöhemmän merkin käyttämistä kiellättävä, jos rekisteröintiä on haettu vilpittömässä mielessä ja se on ollut voimassa viisi vuotta rekisteröintipäivästä, ennen kuin kanne sen mitättömäksi julistamisesta pannaan vireille.

9§

Jos vakiintunut tavaramerkki on sekoitettavissa toisen aikaisemmin rekisteröityyn tai vakiintuneeseen tavaramerkkiin eikä aikaisemman merkin haltija ole kohtuullisessa ajassa

ryhtynyt toimiin myöhemmän merkin käytön estämiseksi, älköön hänellä enää olko valtaa kieltää sen käyttämistä.

10§

Niissä tapauksissa, joita 8 tai 9 §:ssä tarkoitetaan, voidaan sen mukaan kuin on kohtuullista, määrätä, että jotakin tunnusmerkkiä tai kumpaakin niistä saadaan käyttää vain erityisellä tavalla, kuten tietyin tavoin muodosteltuna, lisäämällä siihen paikannimi tai tekemällä merkkiin muu selvennys.

Mitä 1 momentissa on sanottu, sovellettakoon vastaavasti, jos sekaannusvaaraa syntyy 3 §:n 1 momentissa tarkoitetussa tapauksessa.

11§

Sanakirjan, käsikirjan tai muun sellaisen painotuotteen tekijä, julkaisija ja kustantaja ovat velvolliset rekisteröidyn tavaramerkin haltijan pyynnöstä huolehtimaan siitä, ettei painotuotteeeseen oteta tavaramerkin toisintoa ilmoittamatta, että merkki on rekisteröity.

Jos joku laiminlyö noudattaa, mitä 1 momentissa on määrätty, on hän velvollinen myötävaikuttamaan siihen, että oikaisu julkaistaan sillä tavoin ja siinä laajuudessa, kuin havaitaan kohtuulliseksi, sekä kustantamaan sellaisen oikaisun.

2 luku

Tavaramerkkien rekisteröinti.

12§

Tavaramerkkirekisteriä pitää patentti- ja rekisterihallitus.

13§

Rekisteröitävän tavaramerkin tulee olla omiaan erottamaan haltijan tavarat muiden tavaroista. Tavarajan lajia, laatua, paljoutta, käyttötarkoitusta, hintaa taikka valmistuspaikkaa tai -aikaa joko yksinomaan tai ainoastaan vähäisin muunteluin tai lisäyksin ilmaisevaa merkkiä ei sellaisenaan ole katsottava erottamiskykyiseksi. Arvosteltaessa merkin erottamiskykyä on kiinnitettävä huomiota kaikkiin asianhaaroihin ja erityisesti siihen, kuinka kauan ja miten laajalti merkkiä on käytetty.

Tavaramerkki, joka on muodostettu pelkästään kirjaimista tai numeroista ja jota ei voida pitää kuviomerkinä, voidaan rekisteröidä vain, jos merkin näytetään vakiintumisen johdosta saaneen erottamiskyvyn.

Rekisteröidä ei voida tunnusmerkkiä, jos se pelkästään on muodostettu sanonnoista, jotka ovat omiaan aiheuttamaan käsityksen, että kysymys on hakijan nimestä tai toiminimestä.

14§

Tavaramerkkiä älköön rekisteröitäkö:

- 1) jos merkki on lain, yleisen järjestyksen tai hyvän tavan vastainen;
- 2) jos se on omiaan johtamaan yleisöä harhaan;

3) jos siihen ilman asianomaista lupaa on otettu valtion vaakuna, lippu tai muu tunnuskuva, rekisteröitävän merkin käyttökohteena olevia tai niiden kaltaisia tavaroita koskeva valtion tarkastus- tai takumerkki, tai suomalainen kunnallisvaakuna taikka myös kuvio, joka on sanotunlaiseen tunnuskuvaan tai merkkiin sekoittavissa;

4) jos se sisältää jotakin, joka on omiaan aiheuttamaan käsityksen, että kysymys on toisen toiminimestä taikka sellaisesta toisen toiminimen osasta tai lyhennyksestä tai liikkeennimityksestä, jota tarkoitetaan 3 §:n 2 momentissa, tai myös toisen nimestä tai muotokuvasta, jollai nimi tai muotokuva ilmeisesti tarkoita jotakin kauan sitten kuollutta;

5) jos se sisältää jotakin, joka on omiaan aiheuttamaan käsityksen, että kysymys on toisen suojatun kirjallisen tai taiteellisen teoksen nimestä, milloin tämä on erikoislaatuinen, tai joka luokkaa toisen tekijänoikeutta sellaiseen teokseen tai toisen oikeutta valokuvaan;

6) jos se on sekoitettavissa toisen nimeen tai toiminimeen taikka sellaiseen toiminimen osaan tai lyhennykseen tai liikkeennimitykseen, jota tarkoitetaan 3 §:n 2 momentissa, tai toisen tavaramerkkiin, joka on rekisteröity aikaisemman hakemuksen perusteella, tai toisen tunnusmerkkiin, joka on vakiinnutettu silloin, kun rekisteröintiä haetaan; tai

7) jos se on sekoitettavissa tavaran tunnusmerkkiin, jota toinen käyttää hakemusta tehtäessä, ja hakija tehdessään hakemuksen tiesi käytöstä eikä ole käyttänyt merkkiään ennen kuin toista tunnusmerkkiä ryhdyttiin käyttämään.

Niissä tapauksissa, joita tarkoitetaan 4, 5, 6 ja 7 kohdassa, voidaan rekisteröinti toimittaa, jos se, jonka oikeudesta on kysymys, suostuu siihen eikä 1 momentista muutoin johdu estettä rekisteröinnille.

15§

Rekisteröinnillä saatu yksinoikeus tavaramerkkiin ei käsitä sellaista merkin osaa, jota ei sinänsä voida rekisteröidä.

Jos merkkiin sisältyy sellainen osa ja erityistä syytä on otaksua, että merkin rekisteröinti voi aiheuttaa epätietoisuutta yksinoikeuden laajuudesta, voidaan rekisteröitäessä tämä osa nimenomaan erottaa suojan piiristä.

Jos myöhemmin osoittautuu, että suojan piiristä erotettu merkin osa on tullut rekisteröimiskelpoiseksi, voidaan toimittaa uusi rekisteröinti, joka kohdistuu tähän merkin osaan tai merkkiin kokonaisuudessaan ilman edellä sanottua rajoitusta.

16§

Tavaramerkki rekisteröidään yhteen tai useampaan tavaraluokkaan. Tavaramerkki,luokituksen vahvistaa patentti- ja rekisterihallitus.

17§

Joka tahtoo rekisteröittää tavaramerkin, tekköön siitä kirjallisen hakemuksen rekisteriviranomaiselle. Hakemuksen tulee sisältää ilmoitus hakijaa nimestä tai toiminimestä sekä siitä liikkeestä ja niiden tavaroiden lajeista tai luokista, joita varten merkki on tarkoitettu; samalla on merkki selvästi osoitettava.

18§

Jos tavaramerkkiä, jota hakija on ensimmäisen kerran käyttänyt kansainvälisessä näyttelyssä esiteltyä tavaraa varten, haetaan rekisteröitäväksi kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona tavara ensiksi pantiin näytteille, on hakemus muihin hakemuksiin tai muiden tunnusmerkkien käyttöön verraten katsottava tehdyksi mainittuna päivänä.

19§

Jollei hakija noudata, mitä hakemuksen tekemisestä on määrätty, tai jos rekisteriviranomainen havaitsee, ettei hakemusta muusta syystä voida hyväksyä, veloitettakoon hakija määräajassa antamaan lausumansa tai tekemään oikaisu, uhalla että hakemus jätetään sillensä.

Milloin rekisteriviranomainen katsoo, ettei hakemus ole hyväksyttävissä lausuman antamisen jälkeenkään, on hakemus hylättävä, jollei ole aihetta uuden määräajan antamiseen.

20§

Jos hakemuskirjat ovat täydelliset eikä asiassa ole ilmennyt estettä rekisteröimiselle, on rekisteriviranomaisen kuulutettava hakemuksesta.

Joka tahtoo esittää väitteen hakemusta vastaan, tehköön sen kirjallisesti rekisteriviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa kuuluttamiapäivästä.

21§

Edellä 20 §:ssä mainitun ajan kuluttua rekisteriviranomaisen on otettava hakemus jatkettuun käsittelyyn.

Jos hakemus hyväksytään, on, sitten kun päätös siitä on saanut lainvoiman, merkki otettava rekisteriin sekä kuulutus siitä annettava.

Jos 20 §:n mukaisesti kuulutettu hakemus hylätään tai jätetään sillensä, on tästä päätöksestä kuulutettava sen saatua lainvoiman.

22§

Rekisteröinti on voimassa siitä päivästä, jona hakemus on tehty, siihen saakka kunnes kymmenen vuotta on kulunut rekisteröintipäivästä.

Rekisteröinti uudistetaan merkin haltijan hakemuksesta, kulloinkin kymmeneksi vuodeksi edellisen rekisteröintikauden päättymisestä.

Uudistamista haetaan kirjallisesti rekisteriviranomaiselta aikaisintaan vuotta ennen rekisteröintikauden päättymistä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa sen päättymisen jälkeen. Hakemuksen käsittelyyn on vastaavasti sovellettava 19 §:n säännöksiä.

23§

Rekisteröidyn tavaramerkin haltijan hakemuksesta voidaan rekisterissä tehdä merkkiin sellaisia vähäisiä muutoksia, joista huolimatta merkin kokonaisvaikutelma pysyy entisellään.

3 luku

Oikeussuojan lakkaaminen ja rekisteröinnin mitättömyys.

24§

Jollei rekisteröidyn tavaramerkin haltija ole hakenut rekisteröinnin uudistamista niin kuin 22 §:ssä on sanottu, on merkki poistettava rekisteristä.

Tavaramerkki on niin ikään poistettava rekisteristä, milloin merkin haltija rekisteröinnin voimassa ollessa sitä pyytää. Jos rekisterimerkinnän mukaan merkkiin on perustettu panttioikeus, älköön rekisteristä poistamista toimitettako ilman pantinhaltijan suostumusta.

Merkin haltijan hakemuksesta voidaan supistaa niiden tavaroiden tai tavaraluokkien luetteloa, joita rekisteröinti tarkoittaa. Pantinhaltijan suostumuksesta olkoon noudatettavana, mitä 2 momentissa on sanottu.

25§

Jos tavaramerkki on rekisteröity vastoin tätä lakia, julistettakoon rekisteröinti mitättömäksi, mikäli muuta ai johdu 8 tai 9 §:ssä mainitusta seikasta tai muusta elosuhteiden muuttumisesta.

26§

Tavaramerkki olkoon menetetty:

- 1) jos merkki rekisteröinnin tai vakiintumisen tapahduttua ilmeisesti on menettänyt kykynsä erottaa merkin haltijan tavaran muiden tavaroista;
- 2) jos merkki rekisteröinnin tai vakiintumisen tapahduttua on tullut harhaanjohtavaksi taikka lain, yleisen järjestyksen tai hyvän tavan vastaiseksi;
- 3) jollei merkkiä ole käytetty viimeisten viiden vuoden aikana eikä haltija osoita siihen hyväksyttävää syytä; tai
- 4) jos merkin haltija ei enää ole elinkeinon- tai ammatinharjoittaja.

27§

Rekisteröinnin mitättömäksi julistamisesta ja tavaramerkin menettämisestä päättää tuomioistuin, kun siitä tehdään kanne merkin haltijaa vastaan.

Kannetta, jota 1 momentissa tarkoitetaan, saa ajaa jokainen, joka kärsii haittaa rekisteröinnistä. Jos kanne perustuu 13 §:ssä, 14 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tai 26 §:ssä olevaan säännökseen, saa kannetta ajaa myös virallinen syyttäjä tai asianomaisten elinkeinon- tai ammatinharjoittajien etuja valvova yhteisö.

Kantajan pyynnöstä tehtäköön kanteen vireillepanosta merkintä tavaramerkkirekisteriin.

4 luku

Erityisiä säännöksiä ulkomaalaisten ja ulkomaisten tavaramerkkien suojasta.

28§

Jos joku, joka ei harjoita elinkeinoa Suomessa, hakee tavaramerkin rekisteröintiä, on hakemukseen liitettävä todistus siitä, että hakija on saanut saman merkin samanlaisia tavaralajeja varten rekisteröidyksi siinä vieraassa valtiossa, jossa hakija harjoittaa elinkeinoa tai hänellä on kotipaikka tai jonka kansalainen hän on.

Sellaista todistusta kuin 1 momentissa tarkoitetaan älköön kuitenkaan vaadittako, jos vastaavaa selvitystä ei vieraassa valtiossa vaadita siltä, joka on Suomen kansalainen tai jolla on täällä kotipaikka tai joka harjoittaa täällä elinkeinoa.

29§

Tavaramerkki, joka on rekisteröity vieraassa valtiossa, voidaan vastavuoroisuuden edellytyksellä rekisteröidä Suomessa sellaisena kuin se on rekisteröitynä vieraassa valtiossa, mikäli rekisteröiminen ei ole ristiriidassa 13 §:n 1 tai 2 momentissa tai 14 §:ssä olevien säännösten kanssa tai tavaramerkki ole menettänyt erottamiskykyään.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on sanottu, saadaan ulkomaista tavaramerkkiä rekisteröitäessä vastavuoroisuuden ehdolla tehdä merkkiin vähäisiä muutoksia, joiden johdosta merkin kokonaisvaikutelma ei muutu.

30§

Jos joku on tässä maassa hakenut rekisteröitäväksi tavaramerkin, jonka rekisteröintiä hän aikaisemmin on hakenut vieraassa valtiossa, on sellainen hakemus muihin hakemuksiin verrattuna, vastavuoroisuuden ehdolla, katsottava tehdyksi samaan aikaan kuin hakemus tehtiin vieraassa valtiossa, mikäli hakemus täällä on tehty kuuden kuukauden kuluessa lukien vieraassa valtiossa tehdystä hakemuksesta ja hakija on rekisteriviranomaiselle täällä ennen hakemuksen kuuluttamista esittänyt sellaisen etuoikeuden vaatimuksen. Kun etuoikeusvaatimus on ilmoitettu ja vaatimuksen oikeutuksesta esitetty asianmukainen selvitys, älköön kolmas henkilö sellaisista seikoista, jotka ovat tapahtuneet etuoikeus- ja rekisteröintipäivien välisenä aikana, johtako oikeutta käyttää täällä rekisteröidyn ulkomaisen tavaramerkin kaltaista tavarann tunnusmerkkiä.

31§

Tavaramerkin hakijalla ja rekisteröidyn tavaramerkin haltijalla, jolla ei ole kotipaikka Suomessa, tulee olla täällä asuva asiamies, jonka velvollisuutena on edustaa häntä kaikessa, mikä merkkiä koskee. Tavaramerkin haltijan asiamiehestä on tehtävä merkintä tavaramerkkirekisteriin.

Jollei asianmukaisesti valtuutettua asiamiestä ole merkitty rekisteriin, on rekisteriviranomaisen merkin haltijan viimeksi ilmoitettua osoitetta käyttäen kehoitettava tätä tekemään oikaisu määräajassa, uhalla että merkki poistetaan rekisteristä.

5 luku

Luovutus ja käyttö lupa.

32§

Tavaramerkki voidaan luovuttaa toiselle. Luovutus saattaa käsittää joko kaikki ne tavaralajit, joita varten merkki on rekisteröity tai vakiinnutettu, taikka osan niistä.

Milloin luovutetaan liike, johon kuuluu tavaramerkki, seuraa merkki liikettä, jollei ole tehty ehtoa siitä, että merkki pysyy luovuttajalla tai että niin luovuttaja kuin liikkeen uusi omistaja saavat käyttää merkkiä tavarain eri lajeja varten.

33§

Rekisteröidyn tavaramerkin luovutuksesta on pyynnöstä tehtävä merkintä tavaramerkkirekisteriin. Jos rekisteriviranomainen havaitsee, että luovutuksen nojalla tapahtuva tavaramerkin käyttäminen ilmeisesti on omiaan johtamaan harhaan yleisöä, on merkintä kuitenkin evättävä, mikäli sanottua haittaa ei poisteta siten, että tavaramerkkiin tehdään jokin muutos tai lisäys.

Luovutus, jota ei ole merkitty rekisteriin, ei ole voimassa kolmatta kohtaan, joka vilpittömässä mielessä on saanut oikeuden tavaramerkkiin.

Jos joku tahtoo panna tavaramerkkioikeutensa pantiksi, on siitä sovittava kirjallisesti ja sopimuksesta tehtävä merkintä rekisteriin. Panttioikeutta ei synny, ennenkuin merkintä on tehty.

34§

Rekisteröidyn tavaramerkin haltija voi, luovuttamatta itse merkkioikeutta oikeuttaa toisen elinkeinotoiminnassa käyttämään tavaramerkkiä. Sellaisesta käyttöluvasta (käyttölisenssi) on pyynnöstä tehtävä merkintä tavaramerkkirekisteriin. Rekisteriviranomainen voi kuitenkin evätä merkinnän, jos käyttöluvan perustava merkin käyttäminen ilmeisesti on omiaan johtamaan harhaan yleisöä. Kun käyttöluvan näytetään lakanneen, on merkintä poistettava rekisteristä.

Käyttöluva, jota ei ole merkitty rekisteriin, ei ole voimassa kolmatta kohtaan, joka vilpittömässä mielessä on saanut oikeuden merkkiin.

Ellei toisin ole sovittu, älköön käyttöluvan saaja luovuttako edelleen oikeuttaan.

35§

Oikeutta tavaramerkkiin ei saa ulosmitata, ellei siihen ole perustettu panttioikeutta.

Jos merkin haltijan omaisuus luovutetaan konkurssiin, kuuluu tavaramerkkioikeus konkurssipesään.

6 luku

Harhaanjohtavien tavarann tunnusmerkkien käytön kieltäminen.

36§

Jos tavarann tunnusmerkki luovutuksen tai käyttöluvan antamisen jälkeen tulee harhaanjohtavaksi merkin uuden haltijan tai käyttöluvan saajan käyttämänä, voi tuomioistuinn siinä laajuudessa kuin tarpeelliseksi havaitaan kieltää häntä käyttämästä merkkiä.

Käyttö voidaan kieltää muulloinkin, jos merkki on harhaanjohtava taikka jos sen haltija tai toinen hänen suostumuksellaan käyttää merkkiä sillä tavoin, että yleisöä johdetaan harhaan.

Kannetta tämän pykälän perusteella voi ajaa virallinen syyttäjä, jokainen, joka kärsii haittaa tunnusmerkin käyttämisestä, sekä asianomaisten elinkeinon- tai ammatinharjoittajien etuja valvova yhteisö.

37§

Kieltäessään 36 §:n nojalla tavarann tunnusmerkin käyttämisen oikeus voi sen mukaan kuin havaitaan kohtuulliseksi määrätä, että tunnusmerkki, joka sanotussa säännöksessä olevan kiellon vastaisesti on pantu tavararaan, päällykseen, mainoslehtiseen, liikeasiakirjaan tai

muuhun sellaiseen, on poistettava tai niin muutettava, ettei se enää ole harhaanjohtava. Jollei tällainen toimenpide ole muutoin toteutettavissa, määrättäköön merkitty omaisuus hävitettäväksi tai tietyin tavoin muutettavaksi.

Omaisuus, jota 1 momentissa tarkoitetaan, voidaan siinä mainittua määräystä odotettaessa ottaa takavarikkoon; tällöin on vastaavasti sovellettava, mitä takavarikosta rikosasioissa yleensä on säädetty.

7 luku

Seuraamukset tavaramerkkioikeuden loukkaamisesta.

38§

Milloin joku on loukannut tavaran tunnusmerkin haltijalle tämän lain mukaan kuuluvaa oikeutta, tuomioistuin voi, jollei erityisiä vastasyitä ole, kieltää hänet jatkamasta tai toistamasta tekoaan.

Jos loukkaus on tehty tahallisesti tai tuottamuksesta, on loukatulla oikeus saada syylliseltä korvaus kaikesta kärsimästään vahingosta. Milloin kysymys on lievistä tuottamuksesta, voi tuomioistuin kuitenkin sovittelulla vahingonkorvausta sen mukaan kuin kohtuulliseksi harkitaan.

Vaikkei loukkaajan viaksi jää tuottamusta, voi tuomioistuin, mikäli vastaajan varoihin ja muihin asianhaaroihin nähden harkitaan kohtuulliseksi, velvoittaa hänet loukatulle luovuttamaan teostaan saamansa voiton, kuitenkin enintään kolmelta viimeiseltä vuodelta.

39§

Joka on tahallisesti loukannut tavaran tunnusmerkin haltijalle tämän lain mukaan kuuluvaa oikeutta, rangaistakoon sakolla tai vankeudella enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Syytettyä 1 momentissa mainitusta rikoksesta älköön virallinen syyttäjä tehdä, ellei asianomistaja ole ilmoittanut rikosta syytteeseen pantavaksi.

Milloin kysymys on rekisteröidystä tavaramerkistä, älköön rangaistusta tuomittako, ellei loukkaus ole tapahtunut rekisteröintipäivän jälkeen.

40§

Korvauskanne on 38 §:n nojalla pantava vireille kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianomainen on saanut tiedon loukkauksesta ja loukkaajasta, ei kuitenkaan myöhemmin kuin kymmenen vuoden kuluessa loukkauksen tapahtumisesta.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa on sanottu, voidaan, milloin kysymys on rekisteröidystä tavaramerkistä, kannetta ajaa ennen rekisteröintipäivää tapahtuneen loukkauksen johdosta, jos kanne pannaan vireille vuoden kuluessa mainitusta päivästä.

41§

Sen vaatimuksesta, jonka oikeutta tavaran tunnusmerkkiin on loukattu, tuomioistuin voi, mikäli kohtuulliseksi havaitaan, määrätä, että tunnusmerkki, joka oikeudettomasti on pantu tavaraan, päällykseen, mainoslehtiseen, liikeasiakirjaan tai muuhun sellaiseen, on poistettava tai niin muutettava, ettei sitä enää voida käyttää väärin. Jollei tällainen toimenpide ole muutoin toteutettavissa, määrättäköön merkitty omaisuus hävitettäväksi tai tietyin tavoin

muutettavaksi. Tällöin tuomioistuin myös voi, vaatimuksesta, määrätä omaisuuden korvauksesta luovutettavaksi loukatulle.

Tässä tarkoitettu omaisuus voidaan, olkoonpa loukkaus tahallinen tai ei, virallisen syyttäjän tai oikeuden niin päättäessä, ottaa takavarikkoon, jos loukattu sitä vaatii ja asettaa, milloin se katsotaan tarpeelliseksi, hyväksyttävän vakuuden siitä vahingosta, mikä takavarikosta saattaa koitua vastapuolelle, sekä takavarikosta johtuvista kustannuksista; tällöin on muutoin vastaavasti sovellettava mitä takavarikosta rikosasioissa yleensä on säädetty.

8 luku

Oikeudenkäynti tavaramerkkiasioissa.

42§

Tavaramerkkiä koskevissa oikeudenkäyntiasioissa noudatettakoon, mitä laillisesta tuomioistuimesta on säädetty.

Sellaista merkin haltijaa vastaan ajettavan kanteen, jolla ei ole kotipaikkaa Suomessa, käsittelee Helsingin raastuvanoikeus.

43§

Syytejutun yhteydessä, jota ajetaan 39 §:n nojalla, voidaan käsitellä myös 38 §:ssä tarkoitettu kieltovaatimus.

44§

Jos jutussa joka koskee rekisteröintiin perustuvan tavaramerkkioikeuden loukkaamista, vastaaja väittää, että rekisteröinti on mitätön, eikä asia ole heti ilmeinen, määrätköön oikeus hänelle ajan rekisteröinnin mitättömäksi julistamista koskevan kanteen ajamiseksi eri oikeudenkäynnissä; älköön päätöstä jutussa annettako, ennen kuin kysymys rekisteröinnin pätevydestä on lopullisesti ratkaistu. Jos kannetta ai ole määrättyssä ajassa pantu vireille, ratkaiskoon oikeus jutun väitteestä huolimatta.

Mitä 1 momentissa on säädetty, sovellettakoon vastaavasti, jos väitetään, että tavaramerkki on menetetty.

45§

Jos jollekulle on annettu yksinomainen oikeus rekisteröidyn tavaramerkin käyttämiseen tässä maassa ja sellaisesta käyttöluvasta on tehty merkintä tavaramerkkirekisteriin, on tavaramerkkioikeuden loukkaamista koskevissa asioissa sekä merkin haltijaa että käyttöluvan saajaa pidettävä asianomistajina.

Milloin käyttöluvan saaja, jota 1 momentissa tarkoitetaan, haluaa nostaa loukkauskanteen, ilmoittakoon siitä merkin haltijalle uhalla, että hänen kannettaan ei muuten oteta tutkittavaksi.

Mitä tässä pykälässä on sanottu, sovellettakoon siinäkin tapauksessa, että merkin haltija antaessaan toiselle yksinomaisen käyttöluvan on pidättänyt itselleen rinnakkaiskäyttöoikeuden.

46§

Kanne, jolla tarkoitetaan saada todetuksi, onko oikeus tavaran tunnusmerkkiin olemassa tai onko tietty menettely sellaista oikeutta loukkaava, voidaan ottaa tuomioistuimessa käsiteltäväksi, jos asianlaidasta on epätietoisuutta ja tästä on haittaa kantajalle.

Tällaiseen asiaan on vastaavasti sovellettava, mitä 45 §:ssä on säädetty.

47§

Kannetta, jossa on vaadittu tavaramerkin rekisteröinnin julistamista mitättömäksi, saa ajaa alkuperäiseen vastaajaan kohdistettuna siinäkin tapauksessa, että tavaramerkki on oikeudenkäynnin vireille panemisen jälkeen luovutettu toiselle, ja olkoon tuomio, jolla kanne on hyväksytty, voimassa myös viimeksi mainittua kohtaan. Mitä tässä on sanottu, sovellettakoon vastaavasti, kun kysymys on tavaramerkin menetetyksi julistamista tarkoittavasta kanteesta.

48§

Kun ajetaan tässä laissa tarkoitettua kieltokannetta, saattaa tuomioistuimien kantajan vaatimuksesta oikeudenkäynnin kestäessä tai tuomiossaan antaa vastaajalle kiellon siksi, kunnes pääasia on lainvoimaisesti ratkaistu tai sitä ennen on toisin määrätty. Ennenkuin tällainen kieltä annetaan, voidaan kantaja määrätä asettamaan hyväksyttävä vakuus siitä vahingosta, mikä kiellosta saattaa koitua vastaajalle.

Oikeudenkäynnin aikana annetusta päätöksestä, joka koskee kiellon antamista tai peruuttamista, voidaan erikseen valittaa.

49§

Tuomiosta tavaran tunnusmerkin lakkaamista koskevissa asioissa tai asioissa, joita tarkoitetaan 10, 25, 26, 36 ja 46 §:ssä, on tuomioistuimen toimesta lähetettävä jäljennös patentti- ja rekisterihallitukselle.

9 luku

Kuuluttamisesta ja valituksesta.

50§

Paitsi 20 ja 21 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa kuuluttaminen on toimitettava, kun rekisteröinti uudistetaan 22 §:n nojalla, rekisteröityä merkkiä muutetaan 23 §:n nojalla, rekisteröinti poistetaan 24—26 tai 31 §:n nojalla tai rekisteriin tehdään merkintä luovutuksesta 33 §:n nojalla tai käyttöluvasta 34 §:n nojalla.

51§

Muutosta patentti- ja rekisterihallituksen lopulliseen päätökseen tavaramerkkiäsiassa haetaan valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kuudenkymmenen päivän kuluessa päätöksen antamisesta.

Kun tavaramerkki on rekisteröity asiassa, jossa on tehty 20 §:ssä tarkoitettu väite, älköön se, joka on väitteen tehnyt, hakeko rekisteriviraston lopulliseen päätökseen muutosta, niin kuin 1 momentissa on sanottu, vaan ajakoon tavaramerkin haltijaa vastaan kannetta oikeudessa.

10 luku

Yhteisömerkki.

52§

Yhdistys, tai osuuskunta tai muu oikeuskelpoinen yhteisö, jonka tarkoituksena on valvoa elinkeinon- tai ammatinharjoittajien etuja, saa rekisteröinnillä hankkia yksinoikeuden tavaramerkkiin, joka on aiottu käytettäväksi yhteisön jäsenten elinkeino- tai ammattitoiminnassa. Sellaista merkkiä sanotaan yhteisömerkiksi.

Mitä 1 momentissa on sanottu, olkoon vastaavasti voimassa julkisoikeudellisesta yhteisöstä.

53§

Yhteismerkin rekisteröintiä tarkoittavaan hakemukseen on liitettävä asianmukainen ote yhdistys- tai kaupparekisteristä, yhteisön säännöt sekä yhteisön vahvistama merkkisääntö, josta ilmenee millä edellytyksillä jäsen on oikeutettu käyttämään merkkiä. Jos merkkisäännön määräyksiä myöhemmin muutetaan, on siitä ilmoitettava rekisteriviranomaiselle.

54§

Yhteisömerkki voidaan luovuttaa tai suojan lakattua rekisteröidä vain toiselle samalla alalla toimivalle yhteisölle, joka aikoo käyttää sitä tämän yhteisön merkinä.

55§

Oikeus yhteismerkkiin olkoon menetetty, jos merkin rekisteröittäneen yhteisön toiminta on lakannut tai jos se sallii merkkiä käytettävän rekisteriviranomaiselle ilmoitetun merkkisäännön vastaisesti taikka jos 26 §:n 1—3 kohdassa tarkoitettu menettämisperuste on olemassa.

56§

Yhteisömerkin rekisteröinnillä perustetun tavaramerkkioikeuden loukkausta koskevissa asioissa katsottakoon ainoastaan yhteisö asianomistajaksi. Tämä voi ajaa korvauskannetta myös jäsentensä lukuun.

57§

Mikäli 52—56 §:stä ei muuta johdu, olkoon yhteisömerkistä soveltuvin osin voimassa, mitä tässä laissa on tavaramerkistä säädetty.

11 luku

Lain soveltaminen ja voimaantulo.

58§

Asetuksella annetaan tarkemmat määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava rekisteröintiasioissa, kuuluttamisesta ja muusta menettelystä näissä asioissa sekä tavaramerkkirekisterin pitämisestä, siihen lukien rekisteriin tehtävät muutokset, niin myös ne muut määräykset, jotka tämän lain soveltamista varten ovat tarpeen.

59§

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1964. Sillä kumotaan:

tavaraleimain suojelemisesta 11 päivänä helmikuuta 1889 annettu asetus;

rikoslain 36 luvun 13 §; sekä

laajennetusta vapaudesta ruukkiliikkeen harjoittamiseen 21 päivänä joulukuuta 1885 annetun asetuksen 2 §.

60§

Ennen tämän lain voimaantuloa tapahtuneen tavaramerkin rekisteröinnin pätevyys määräytyy aikaisemman lain mukaan.

Tavaramerkki voidaan 26 §:ssä mainitulla perusteella julistaa menetetyksi siinäkin tapauksessa, että oikeus merkkiin on syntynyt ennen tämän lain voimaantuloa.

Vireillä oleviin rekisteröintihakemuksiin on uutta lakia sovellettava.

61§

Viiden vuoden määräaika, josta säädetään 8 §:ssä, on aikaisemmin rekisteröityjen tavaramerkkien kohdalta luettava tämän lain voimaantulopäivästä.

62§

Mitä 40 §:ssä on säädetty korvauksensaantioikeuden vanhentumisesta, on sovellettava myös, jos korvausvelvollisuuden aiheuttanut teko on tapahtunut ennen tämän lain voimaantuloa, kuitenkin niin, että mainitussa lainkohdassa säädetty kolmen vuoden määräaika, milloin se alkaisi ennen lain voimaantulopäivää, on luettava viimeksi mainitusta päivästä.

63§

Kun aikaisemmin rekisteröidyn tavaramerkin rekisteröinti tämän lain voimaantultua ensi kerran uudistetaan, katsottakoon tähän uudistamiseen perustuvan rekisteröintikauden päättyvän alkuperäistä rekisteröintipäivää vastaavana päivänä siinäkin tapauksessa, että rekisteröintikausi aikaisemman uudistuksen nojalla olisi laskettu toisin.

Rekisteröintiä uudistettaessa on tavaraluokkien osalta tehtävä ne muutokset, jotka saattavat aiheutua sovelletun tavaraluokituksen muuttumisesta.

64§

Tavaramerkin rekisteröinti, joka aikaisemman lain mukaan on ollut uudistettava hakemuksetta, uudistettakoon vastedes noudattaen tämän lain säännöksiä rekisteröinnin uudistamisesta. Jollei uudistamista ole ensi kerran haettu vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta, poistettakoon merkki rekisteristä.

Helsingissä 10. päivänä tammikuuta 1964

Tasavallan Presidentti

Urho Kekkonen

Kauppa- ja teollisuusministeri

Olavi J. Mattila